Ἀνωτέρω διακρίνονται οἱ μακαριστοὶ ἀρχιμ. π. Χαράλαμπος Βασιλόπουλος, Μητροπολίτης Κιλκισίου Χαρίτων καὶ ὁ π. Μᾶρκος νεοχειροτονηθεὶς ὡς διάκονος, εἰς τὸ ἡγουμενεῖον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη.

† ΑΡΧΙΜ. ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΝΩΛΗΣ ΟΛΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ

Τὸ πρωΐ τοῦ Σαββάτου 17 Ἀπριλ., λίγες ὧρες πρὸ τῆς ἐξοδίου ἀκολουθίας, ὁ ἱεροκῆρυξ Ἀρχιμ. Δανιὴλ Ἀεράκης, συμφοιτητὴς τοῦ π. Μάρκου, τέλεσε μπροστὰ στὸ σκήνωμά του *«Τρισάγιο»* καὶ ἀπηύθυνε τὴν ἀκόλουθη ἀναστάσιμη προσλαλιά.

Ὁ πατὴρ Μᾶρκος Μανώλης:

— Ἀφιερώθηκε πλήρως στὸν Θεό.

— Τὸν ἀγάπησε ἀπὸ μικρὸς μαθητής.

— Ἀπὸ θεϊκὸ ἔρωτα ἐλαυνόμενος σπούδασε τὴ θεολογία (1955 – 1960).

— Θέλησε νὰ συνδυάση μοναχισμὸ καὶ ἱεραποστολὴ στὸν κόσμο.

— Ἐπιστρατεύτηκε ἀπὸ τὸν μακαριστὸ Ἀρχιμ. Χαράλαμπο Βασιλόπουλο καὶ ἔστησαν μαζὶ τὴν προσπάθεια τῆς Π.Ο.Ε. καὶ τῆς ἐφημερίδας *«Ὀρθόδοξος Τύπος»*.

— Ἐπιστατοῦσε τὰ τελευταῖα τριάντα χρόνια στὴν ἔκδοσί του.

— Ἀκολουθώντας τὸ ἀνηφορικὸ μονοπάτι τῆς ἀγάπης, ἐπισκεπτόταν φυλακισμένους, καὶ ἰδίως νεαρὰ ἄτομα, ποὺ εἶχαν παρασυρθῆ σὲ παραβατικὲς πράξεις. Διακόνησε τὸ μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως στὸ δύσκολο αὐτὸ χῶρο, κι ὁ Θεὸς τὸν ἄμειψε νὰ δῆ εὐλογημένους καρπούς.

— Ἀνύστακτος στὰ πολλά του καθήκοντα.

— Ἔδινε τὸ «παρὼν» σ' ὅλους τοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν Ὀρθόδοξο πίστι καὶ γιὰ τὴ διακονία τῆς ἀγάπης καὶ τὴν ἀνακούφισι τῶν ψυχῶν. Γιὰ τὴν προσφορά του ἰσχύει τὸ τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου: «Μετὰ τῶν δογμάτων καὶ βίον ὀρθὸν ἔχουσι. Καὶ οὐχ ἁπλῶς ὀρθόν, ἀλλὰ πεπληρωνται καρπῶν δικαιοσύνης». (Ε.Π.Ε. 21, 392). Μετάφρασις: Μαζὶ μὲ τὰ ὀρθὰ δόγματα ἔχουν καὶ ὀρθὸ βίο. Καὶ ὄχι μόνο ὀρθό, ἀλλὰ καὶ γεμᾶτο ἀπὸ τοὺς καρποὺς τῆς ἀρετῆς.

Ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία Κορπαδέα – Ρουμανίας

Ἀγαπητοί,

Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ἔχασε ἕνα ἀφοσιωμένο Πατέρα, ἄξιο ὑπηρέτη καὶ χαρισματικὸ λειτουργὸ τοῦ Ὑψίστου.

Βαθύτατα λυπηθήκαμε στὸ ἄκουσμα τῆς κοίμησης τοῦ πατρὸς Μάρκου.

Καταλαβαίνουμε πόσο δύσκολο πρέπει νὰ εἶναι αὐτὸ γιὰ σᾶς. Σᾶς σκεπτόμαστε καὶ προσευχόμαστε γιὰ σᾶς.

Ὁ πατὴρ Μᾶρκος Μανώλης ἦταν μιὰ εὐγενικὴ καὶ γαλήνια ψυχή. Ἔκανε τὰ πάντα, γιὰ νὰ βοηθήσει ὁποιονδήποτε βρισκόταν σὲ ἀνάγκη.

Θυμόμαστε τὸ μεγαλεῖο τῆς μορφῆς του στὴν Ἐκκλησία μας, στὴν Κορπαδέα τῆς Ρουμανίας τὸν Ἰούλιο τοῦ 2009. Μὲ τὴν παρουσία καὶ τὸν λόγο του ἐξέπεμπε πολὺ δυνατὰ καὶ ὄμορφα συναισθήματα. Ὁ κόσμος τὸν θυμᾶται ὡς τὸν ἄνθρωπο τῆς εἰρήνης καὶ ἡ ἀναχώρηση του εἶναι μία μεγάλη ἀπώλεια γιὰ ὅλους.

Γνωρίσαμε τὸν πατέρα Μᾶρκο ὡς ἀπόστολο. Ἡ καρποφόρα ἀποστολή του ἀνάμεσα στοὺς Ὀρθοδόξους Ρουμάνους ἦταν πασίγνωστη καὶ παραδειγματική. Πολλοὶ κληρικοὶ καὶ πιστοὶ γνώρισαν τὸν πάτερα Μᾶρκο καὶ τώρα προσεύχονται μαζί μας γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς του.

Ξέρουμε πόσο πολὺ θὰ σᾶς λείπει καὶ εὐχόμαστε νὰ ἔχετε δύναμη.

Θὰ θέλαμε νὰ σᾶς ἐκφράσουμε τὰ συλλυπητήρια μας. Οἱ πιστοὶ τῆς Ρουμανίας σᾶς βεβαιώνουν ὅτι προσεύχονται γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ πατέρα καὶ ἀδελφοῦ μας Μάρκου.

Ὁ Θεὸς νὰ ἀναπαύσει τὴν ψυχή του καὶ νὰ τὴν κατατάξει μετὰ τῶν Ἁγίων.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη πατέρα Μᾶρκο Μανώλη, ἀδελφέ μας.

Ἐγκάρδιες εὐχὲς
Pr. Pop Vasili Mihai
Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία
Κορπαδέα – Ρουμανίας

Συναξάρι τοῦ Ἁγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην Γόρτυνος κ. Ἱερεμίαν

Εἰς τὸ φύλλον «Ἁπλῆ Κατήχησις», Ἰανουάριος 2010, ἀριθμ. 37 τῆς Ἱ. Μ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως δημοσιεύεται τὸ ἀκόλουθον Συναξάρι:

«Τήν ἴδια ἡμέρα (19 Ἰανουαρίου) ἑορτάζουμε τήν μνήμη τοῦ Ἁγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, Μητροπολίτου Ἐφέσου, τοῦ ὁμολογητοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως

Ὁ Ἅγιος αὐτός ἔλαμψε στήν μελανή ἐκείνη ἐποχή, πού ψυχορραγοῦσε ἡ βυζαντινή αὐτοκρατορία, γιατί τήν πίεζε σφυκτικά ὁ κλοιός τῶν Τούρκων ἀπό παντοῦ. Οἱ Φραγκολατῖνοι δέν ἔλεγαν νά παράσχουν οἰκονομική καί στρατιωτική ὑποστήριξη στό Βυζάντιο, παρά μόνο ἄν γινόταν ἡ ἕνωση τῶν Ἐκκλησιῶν, ἤ μᾶλλον νά ὑποταγεῖ ἡ Ὀρθοδοξία στόν Παπισμό.

Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος γεννήθηκε περί τό 1392 μ.Χ. καί ἔλαβε λαμπρή παιδεία κοντά στούς καλύτερους διδασκάλους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ὁποία ἐξακολουθοῦσε νά παραμένει τό πνευματικό κέντρο τῆς χριστιανοσύνης. Γρήγορα ὁ Ἅγιος Μᾶρκος ἔγινε καθηγητής στήν πατριαρχική σχολή, ἐγκατέλειψε ὅμως τήν ἀκαδημαϊκή του αὐτή σταδιοδρομία σέ ἡλικία 26 ἐτῶν καί ἐκάρη μοναχός. Ὡς μοναχός ζοῦσε μέ ἔντονη ἄσκηση καί προσευχή, ἀλλά καί ἔντονη μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῶν Ἁγίων Πατέρων. Συνέταξε μάλιστα καί κάποια δογματικά συγγράμματα, πού ἀκολουθοῦν τήν γραμμή τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, καθώς ἐπίσης ἔγραψε καί λόγους περί προσευχῆς. Παρά τήν πρόθεσή του νά μείνει ἀφανής, ὅμως γιά τήν ἀρετή του καί τήν μόρφωσή του ἐκτιμήθηκε πολύ ἀπό τόν αὐτοκράτορα Ἰωάννη Η΄ τόν Παλαιολόγο. Ὁ αὐτοκράτορας αὐτός ἑτοίμαζε μεγάλη Σύνοδο γιά νά ἐπιτευχθεῖ ἡ ἕνωση μέ τήν Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία, ἐλπίζοντας ἔτσι ὅτι μέ αὐτό θά ἔχει τήν ὑποστήριξη τοῦ Πάπα καί τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἐναντίον τῶν Τούρκων. Ἐπειδή λοιπόν τό ἀπαιτοῦσε ὁ βασιλεύς, δέχτηκε ὁ εὐσεβής ἡσυχαστής μοναχός Μᾶρκος νά χειροτονηθεῖ Μητροπολίτης Ἐφέσου καί νά συμμετάσχει στήν βυζαντινή ἀντιπροσωπεία ὡς ἀναπληρωτής τῶν Πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων, Ἀντιοχείας καί Ἀλεξανδρείας καί ὡς Ἔξαρχος τῆς Συνόδου.

Ἡ ἑλληνική ἀντιπροσωπεία, πού ἀποτελεῖτο ἀπό τόν αὐτοκράτορα, τόν Πατριάρχη Ἰωσήφ Β΄, 25 Ἐπισκόπους καί μιά ἀκολουθία 700 περίπου προσώπων, ἔφτασε στήν Ἰταλία, στήν πόλη Φερράρα, μέ μεγάλο ἐνθουσιασμό, γιατί πίστευαν ὅτι θά πραγματοποιηθεῖ γρήγορα ἡ περιπόθητη ἕνωση. Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος συμμεριζόταν καί αὐτός τό ἐλπιδοφόρο αὐτό αἴσθημα, χωρίς νά ἔχει προκαταλήψεις ἐναντίον τῶν Λατίνων, ἔμεινε, ὅμως, ἀσάλευτα προσηλωμένος στήν πέτρα τῆς πίστεως. Γι' αὐτόν, ὅπως καί γιά τήν πλειοψηφία τῶν Ἑλλήνων, δέν ὑπῆρχε ἄλλος τρόπος ἕνωσης παρά μόνο μέ τήν ἐπιστροφή τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν στήν Ὀρθόδοξη Πίστη. Τά θέματα τῆς ἡμερησίας διάταξης ἦταν: α) Γιά τήν ἐκπόρευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ("φιλιόκβε"), β) γιά τό ἄν ὑπάρχει καθαρτήριο πῦρ, γ) γιά τήν χρήση τῶν ἀζύμων κατά τήν Θεία Λειτουργία ἀπό τούς Λατίνους καί τό ζήτημα τοῦ καθαγιασμοῦ τῶν Τιμίων Δώρων μόνο μέ τά λόγια "Λάβετε, φάγετε..." καί "Πίετε ἐξ αὐτοῦ...", ὅπως τό ἔκαναν αὐτοί καί δ) γιά τό πρωτεῖο τοῦ Πάπα.

Ἔγινε συζήτηση στά θέματα αὐτά, χωρίς νά ὑπάρχει συμφωνία. Συνεχῶς δέ ἀκουγόταν ἡ ὀρθόδοξη φωνή τοῦ Ἁγίου Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ, πού διαφώτιζε τόν διάλογο. Στό θέμα τοῦ "φιλιόκβε" ὁ Ἅγιος εἶπε: "Τό Σύμβολο τῆς Πίστεως πρέπει νά διατηρηθεῖ ἄθικτο, ὅπως διατυπώθηκε στήν ἀρχή ἀπό τούς ἁγίους πατέρες καί διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας. Δέν μποροῦμε νά ἑνωθοῦμε μέ αὐτούς, πού χάλκεψαν τό ἅγιο καί θεῖο Σύμβολο, εἰσάγοντας μέ τό "φιλιόκβε" τόν Υἱό ὡς δεύτερη αἰτία τοῦ Πνεύματος".

Ἀφοῦ ἔγιναν ἄγονες συζητήσεις, πού κράτησαν ἑπτά μῆνες, ὁ Πάπας Εὐγένιος Δ΄ μετέφερε τήν Σύνοδο ἀπό τήν Φερράρα στήν Φλωρεντία. Καί πάλι ἐκεῖ ὁ Ἅγιος Μᾶρκος, μέ τό καθαρμένο ἀπό τήν προσευχή του πνεῦμα, ἐξέθεσε μέ δύναμη τήν διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῶν Πατέρων περί τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἔγιναν καί προδοσίες: Οἱ Μητροπολίτες Νικαίας Βησσαρίων καί Κιέβου Ἰσίδωρος ἔγιναν ἔνθερμοι θιασῶτες τῆς ἕνωσης καί μηχανεύονταν στά παρασκήνια τρόπους γιά νά πείσουν καί ἄλλους Ἱεράρχες ὅτι ἡ διδασκαλία τῶν Λατίνων περί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δέν εἶναι αἱρετική. Κουρασμένοι, τέλος πάντων, οἱ Ὀρθόδοξοι Ἱεράρχες ἀπό τίς ἄγονες συζητήσεις καί ἀγωνιοῦντες γιά τήν τύχη τῆς Κωνσταντινούπολης, πού βρισκόταν ὑπό τήν ἀπειλή τῶν Τούρκων, καί πιεζόμενοι ἀπό τόν αὐτοκράτορα καί τόν Πατριάρχη, ὑπέκυψαν τελικά σέ μιά συμβατική ἕνωση. Μόνον ὁ Ἅγιος Μᾶρκος δέν παρασύρθηκε καί δέν ὑπέγραψε τήν ἕνωση. Οἱ ἄλλοι τόν ἐπίεζαν, ἀκόμη δέ καί τόν ὕβριζαν γιά τήν στάση του αὐτή, ἀλλά αὐτός ἔμεινε ἀκλόνητος καί ἔλεγε καί ὁμολογοῦσε: "Δέν ἐπιτρέπεται νά κάνουμε συμβιβασμούς στό θέμα τῆς πίστεως".

Στήν οὐσία δέν ἦταν ἕνωση αὐτή πού ἔγινε, ἀλλά ψευδοένωση. Κατά τήν ἐπίσημη λειτουργία, πού τελέστηκε ἐνώπιον τοῦ Πάπα καί ὅλης τῆς Συνόδου, στίς 6 Ἰουλίου 1439, διαβάστηκε ὁ ψευδώνυμος ὅρος καί στίς δύο γλῶσσες. Εἶναι σημαντικό ὅτι στήν λειτουργία αὐτή κανένας Ἕλληνας δέν κοινώνησε καί οἱ δύο ἀντιπροσωπεῖες, τοποθετημένες ἀπό τίς δύο πλευρές τοῦ θυσιαστηρίου, δέν ἀντάλλαξαν τόν ἀσπασμό τῆς εἰρήνης.

Ὁ Πάπας Εὐγένιος μαθαίνοντας ὅτι ὁ Μᾶρκος δέν ὑπέγραψε τήν ἕνωση εἶπε: "Ὁ Ἐπίσκοπος Ἐφέσου δέν ὑπέγραψε, ἄρα τίποτα δέν κάναμε". Κάλεσε τότε τόν Ἅγιο καί ἐπεχείρησε νά τόν καταδικάσει ὡς αἱρετικό. Ἐπενέβη ὅμως ὁ αὐτοκράτορας καί χάρη στήν ἐπέμβαση αὐτή ὁ Μᾶρκος μπόρεσε νά ἐπιστρέψει στό Βυζάντιο μέ τήν ὑπόλοιπη ἀντιπροσωπεία. Φθάνοντας στήν Κωνσταντινούπολη οἱ πρωτεργάτες τῆς ψευδοένωσης, ὕστερα ἀπό 17 μῆνες ἀπουσίας, ἔγιναν δεκτοί ἀπό τόν κλῆρο καί τόν λαό μέ γενική περιφρόνηση καί ἀποδοκιμασία. Ὁ λαός τοῦ Θεοῦ ἀπέρριψε παμψηφεί τήν ψευδοσύνοδο τῆς Φλωρεντίας καί δέν πήγαινε στούς Ναούς, ὅπου λειτουργοῦσαν κληρικοί, πού πρόσκειντο στούς ἑνωτικούς. Ἀπεναντίας ἦταν ὅλοι προσκολλημένοι στόν Ἅγιο Μᾶρκο, τόν ὁποῖο δέχονταν ὡς ὁμολογητή τῆς πίστης καί στύλο τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ἅγιος Μᾶρκος, μέ τήν προσευχή του πρῶτα καί μέ τά κηρύγματά του καί τά γραπτά του ἔπειτα, ξεκίνησε ἀγώνα κατά τῆς ἑνώσεως ἤ μᾶλλον ἀγώνα ὑπέρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἑνότητας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἔλεγε: "Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ὅσο ἀπομακρύνομαι ἀπό τούς ἑνωτικούς, τόσο πλησιάζω τόν Θεό καί ὅλους τούς Ἁγίους. Καί ὅσο ἀποχωρίζομαι ἀπό αὐτούς, τόσο ἑνώνομαι πιό πολύ μέ τήν ἀλήθεια".

Ἐξελέγη νέος Πατριάρχης, ὁ Μητροφάνης. Τότε ὁ Ἅγ. Μᾶρκος ἔφυγε ἀπό τήν ΚΠολη, γιά νά ἀποφύγει τό ὑποχρεωτικό συλλείτουργο μαζί του καί ἐπέστρεψε στήν Ἐπισκοπή του στήν Ἔφεσο. Ἀλλά καί ἀπό 'κεῖ ἔφυγε, γιατί συγκρούστηκε μέ τούς ἑνωτικούς καί θέλησε νά βρεῖ καταφύγιο στό Ἅγ. Ὄρος.

Τόν σταμάτησαν ὅμως καθ' ὁδόν καί τόν ἔθεσαν, κατά διαταγή τοῦ αὐτοκράτορα, σέ περιορισμό κατ' οἶκον στήν Λῆμνο. Ἀπό τόν περιορισμό αὐτό ἐλευθερώθηκε τό 1442 καί ἐπέστρεψε στήν Ἱ. Μονή του, ἀπ' ὅπου συνέχισε τόν ἀγώνα γιά τήν πίστη μέχρι τήν τελευταία του πνοή».

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΟΣΧΑΣ

Συμφώνως μέ τό Ἐκκλησιαστικόν Πρακτορεῖον «Romfea» ὑπό ἡμερομηνίαν 28ην Ἰουνίου:

«Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἀπέστειλε ἀδελφικὴ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ἁγιώτατο Πατριάρχη Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσιῶν κ. Κύριλλο, ὅπου μέσα ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ τὸν εὐχαριστεῖ γιὰ τὴν φιλοξενία τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὰ πλαίσια τῆς ἐπισκέψεώς του, στὴ Ρωσικὴ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ἀπό 22 ἕως 31 Μαΐου 2010.

Συγκεκριμένα στὴν ἐπιστολὴ του ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ὑπογραμμίζει τὸ ὑψηλὸ ἐπίπεδο τῆς ὀργάνωσης καὶ διεξαγωγῆς ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων, καθὼς καὶ τὴ μεγάλη ἐγκαρδιότητα καὶ θέρμη τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας, χάρη στὴν ὁποία οἱ προσκεκλημένοι σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἐπισκέψεως αἰσθάνθηκαν νὰ εὑρίσκονται στὰ ἴδια.

Σύμφωνα μὲ τὸν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο, χάρη στὴν ὑποδοχή, ἡ ὁποία ἐπιφυλάχθηκε, ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἶχε εὐκαιρία νὰ ψηλαφίσει καὶ νὰ ἐπανεπιβεβαιώσει τὶς ἄριστες ἀδελφικὲς σχέσεις μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Προκαθημένων.

Ἐπίσης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀναφέρθηκε ἰδιαιτέρως στὴν μεγάλη καὶ ἐπὶ τὰ βελτίω ἀλλαγὴ σὲ ἐκκλησιαστικὸ ἐπίπεδο στὴ Ρωσία, τὴν ὁποία διαπίστωσε, σὲ σύγκριση μὲ τὴν προηγούμενή του ἐπίσκεψη τὸ 1993.

"Εἴδομεν, ἐθαυμάσαμεν καὶ ἐχάρημεν τὴν ἀλματώδη ἀναβίωσιν τοῦ Μοναχισμοῦ, τὴν κατακόρυφον αὔξησιν τῆς προσελεύσεως εἰς τὴν Ἱερωσύνην νέων καὶ προσοντούχων πιστῶν, τὴν ἀναστήλωσιν, τὴν ἐπισκευήν, ἀνακαίνισιν καὶ καλλωπισμὸν πλειάδος ἱερῶν ναῶν καὶ παρεκκλησίων, τὴν ἀνέγερσιν πολλῶν νέων, τὴν καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν ἀρίστων σχέσεων μεταξύ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ τῆς πολιτειακῆς καὶ κυβερνητικῆς διοικήσεως, τὴν ἀναβίωσιν τοῦ θεσμοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἱερέων, τὴν εἰς βάθος καλλιέργειαν τῆς Ὀρθοδόξου εὐσεβείας εἰς τὰ πλήθη τῶν βεβαπτισμένων καὶ ἰδίως εἰς τὰς τάξεις τῶν νέων, τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν τεχνῶν καὶ πλεῖστα ἄλλα χαροποιά, χριστοτερπῆ καὶ ἐλπιδοφόρα", τονίζει ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Τὰ συγχαρητήριά του μὲ ἀφορμὴ τὰ παραπάνω ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀπευθύνει πρῶτα ἀπὸ ὅλα στὸ πρόσωπο τοῦ Πατριάρχη Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσιῶν:

"Γνωρίζομεν ὅτι βασικὸς μοχλὸς διὰ τὴν ἐπίτευξιν πάντων τῶν ἀνωτέρω εἶσθε Ὑμεῖς προσωπικῶς, Μακαριώτατε ἅγιε Ἀδελφέ, τόσον ὡς βασικὸς συνεργάτης τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου Ὑμῶν καὶ φιλτάτου Ἡμῖν Ἀδελφοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Ἀλεξίου Β΄, ὅσον καί, πολὺ περισσότερον, ὡς Προκαθήμενος πλέον τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας".

Ἐν κατακλείδι ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος μεταφέρει τὶς εὐγνώμονες εὐχαριστίες στοὺς συνεργάτες τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τοὺς ἀδελφικοὺς χαιρετισμοὺς στὴν Ἱεραρχία καὶ τὴν εὐλογία πρὸς ἅπαν τό χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς ἁγιωτάτης Ρωσικῆς Ἐκκλησίας».

ΑΡΧΙΜ. ΔΑΝΙΗΛ ΓΟΥΒΑΛΗΣ

Ἀφιέρωμα εἰς τὴν μνήμην του

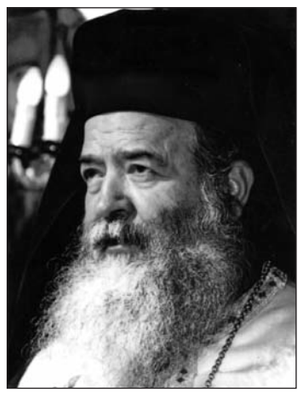

Συμπληρώθηκε ἕνα ἔτος ἀπό τήν πρός Κύριον ἐκδημίαν τοῦ Ἱερομονάχου πατρός Δανιήλ Γούβαλη.

Τά πνευματικά του παιδιά τελοῦμεν τό ἐτήσιον μνημόσυνόν του τό **Σάββατον 10 Ἰουλίου** εἰς τόν Ἱερόν Ἡσυχαστήριον τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Πορφυρίου εἰς τό Μήλεσι Ἀττικῆς, ὅπου κατά θείαν Πρόνοιαν ἀναπαύεται τό σεπτόν σκήνωμά του, καί τήν **Κυριακήν 11 Ἰουλίου** εἰς τήν Ἁγίαν Παρασκευήν Μαλακάσας, ὅπου ὑπηρέτησε ἐπί 25 συνεχῆ ἔτη.

Ἀγαπητοί ἀναγνῶστες, σᾶς προσκαλοῦμε νά παρευρεθῆτε καί νά συμπροσευχηθῆτε μαζί μας ὑπέρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀκούραστου αὐτοῦ καί ταπεινοῦ ἐργατοῦ τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου, πού σέ ὅλη του τή ζωή ἐτοιμαζόταν σάν νά ἐπρόκειτο νά πεθάνη τήν ἄλλη στιγμή καί ἐργαζόταν σάν νά μή ἐπρόκειτο νά πεθάνη ποτέ.

Σέ αὐτό τό σημεῖον ἐπιτρέψτε μας νά ἀφιερώσουμε λίγα λόγια εἰς τήν μνήμην του.

Ὁ μακαριστός Ἱερομόναχος πατήρ Δανιήλ γεννήθηκε τό 1940 ἀπό εὐλαβεῖς καί μορφωμένους γονεῖς (ὁ πατέρας του ὑπῆρξε δάσκαλος) εἰς τό ὀρεινόν χωριόν Πανουριάς τῆς Γκιώνας. Ἐκεῖ μεγάλωσε δύσκολα καί τελείωσε τό Δημοτικόν Σχολεῖον, ἀφοῦ στά ἕξι του χρόνια ἔμεινε ὀρφανός ἀπό πατέρα καί τό σπίτι του καθώς καί τό χωριό του καταστράφηκε κατά τήν Γερμανικήν κατοχή. Στά δώδεκά του χρόνια κατέβηκε στόν Πειραιά, σέ ἕναν θεῖο του, γιά νά φοιτήση στό Γυμνάσιο. Ἐκεῖ τότε γνώρισε καί τήν Ἀδελφότητα τῆς Ἱ. Μονῆς Παρακλήτου καί ἀνέπτυξε σιγά-σιγά ἐνεργή δράση. Σπούδασε θεολόγος εἰς τήν Θεολογικήν Σχολή τοῦ Ἐθνικοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί ὅταν τελείωσε καί τήν στρατιωτικήν του θητείαν ἐνετάχθη εἰς τήν Ἀδελφότητα τοῦ Παρακλήτου, ὅπου καί παρέμεινε ἐργαζόμενος καί ἀσκητεύοντας μέχρι τήν κοίμησιν τοῦ πνευματικοῦ του Πατέρα καί ὁδηγοῦ μακαριστοῦ Χερουβείμ. Τότε βγῆκε στόν κόσμο, γιά νά ὑπηρετήση τόν ἄνθρωπο καί τόν Θεό μέ κέντρο τό ταπεινό ἐκκλησάκι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Μαλακάσας, ἐφημέριος τῆς ὁποίας ὑπῆρξε ἀπό τό 1984 μέχρι τήν ὁσίαν κοίμησίν του τήν 11η Ἰουλίου 2009. Τότε συνδέθηκε πνευματικά μέ τόν οὐσιαστικό πλέον Γέροντά του καί Πνευματικό του ὁδηγό, τόν μακαριστό Γέροντα Πορφύριο Μπαϊρακτάρη.

Σέ ὅλα αὐτά τά χρόνια, παρόλο πού τόν βρῆκαν βαρειές ἀσθένειες καί ὑπερκοπώσεις, ἔτρεχε καί δούλευε ἀκούραστα, ἡμέρα καί νύχτα, ἀψηφῶντας κινδύνους, ἀψηφῶντας κόπους, ἀψηφῶντας τόν ἴδιον του τόν ἑαυτό καί τή ζωή του ἀκόμα, γιά νά ἱκανοποίηση, κατά τό δυνατόν, τίς πνευματικές, ψυχικές καί ὑλικές ἀκόμη ἀνάγκες τῶν 3000 τουλάχιστον πνευματικῶν του τέκνων. Ἑτοίμαζε τίς ραδιοφωνικές ἐκπομπές του, τίς ὁμιλίες του γιά ἐκκλησιαστικά συνέδρια, συνέγραφε βιβλία (πολλά ἀπό τά ὁποῖα παραμένουν ἀκόμα ἀνέκδοτα), ὡς ὑπεύθυνος, ὀργάνωνε καί στελέχωνε τά κατηχητικά καί τίς Νεανικές Συντροφιές ὁλόκληρης τῆς ΙΒ΄ Ἀρχιεπαρχιακῆς Περιφερείας Καπανδριτίου–Ὠρωποῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς, ἦταν μέλος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν αἱρέσεων μέ ἐνεργό ποιμαντική καί ἀντιαιρετική δράση, πού εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τήν ἐπιστροφή πολλῶν στήν Ὀρθοδοξία, διακονοῦσε γενικά σέ ὑπεύθυνες θέσεις καί ἀποστολές τήν Ἐκκλησία καί πολλά ἄλλα.

Καί τά ἔκανε ὅλα αὐτά ἀθόρυβα, ἁπλά, ταπεινά, ἀπό πραγματική Ἀγάπη, ἀγάπη γιά τόν Χριστό, ἀγάπη γιά τόν Πλησίον.

Δέν εἶναι τῆς ὥρας νά ἐκθειάσουμε τό ἔργο του, ποιμαντικό, ἀντιαιρετικό, συγγραφικό κλπ ἤ νά ἐξάρουμε τίς ἀρετές του, τίς γνώσεις του, τήν σοφία του. Θά ἀρκεστοῦμε, ἐπιτρέψτε μας ἀγαπητοί ἀναγνῶστες, νά ποῦμε ἕνα μεγάλο «εὐχαριστῶ» ἀπό τά βάθη τῆς ψυχῆς μας, ἐμεῖς τά πνευματικά του τέκνα στόν Πατέρα μας, πού στάθηκε δίπλα μας στόν καθένα μας ξεχωριστά, γιατί ξεχωριστά βρισκόμαστε ὅλοι μέσα στήν γεμάτη ἀγάπη καρδιά του, καί ἔσκυψε στίς ἀνάγκες τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματός μας, μᾶς ἀνακούφιζε, μᾶς παρακολουθοῦσε μέ τήν προσευχή του σάν ἄγρυπνος φρουρός, μᾶς θεράπευε τήν ψυχή καί τό σῶμα, μᾶς καθοδηγοῦσε καί μᾶς ὁδηγοῦσε στό ἀσφαλές λιμάνι. Ἦταν γιά μᾶς μία δύναμη, ἕνας ἀκλόνητος βράχος, πού πάνω του ἀκουμπούσαμε καί δέ φοβόμασταν τίποτε. Ἦταν ὁ φύλακας ἄγγελός μας, ὁ Ὀρθόδοξος Ποιμένας μας. Ὅταν ἔφυγε πονέσαμε βαθειά, νιώσαμε ἕνα μεγάλο κενό στή ζωή μας, κλονιστήκαμε. Ἀλλά ἤμαστε σίγουροι, πώς θά μᾶς βοηθοῦσε νά συνέλθουμε, γιατί ὅπως σέ μιά ἐπιστολή του ἔγραφε ὁ Κυπριανός Καρχηδόνιος, μία ἀγιασμένη προσωπικότητα τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, στό πιστό φίλο του Κορνήλιο, «δέν πρέπει νά λυπούμαστε, ἄν μᾶς χωρίση ὁ θάνατος…» ἀφοῦ καί τώρα ἐπικοινωνοῦμε, ἀφοῦ ὁ Πατέρας μας ἐξακολουθεῖ νά μᾶς ἀγαπᾶ, νά μᾶς φροντίζη, νά μᾶς παρακολουθῆ, «νά προσεύχεται ὑπέρ ἡμῶν πρό τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ κοινοῦ Πατρός» καί «ὁ Χριστός νά τόν ἀκούη καί νά χαίρεται» (Γέρων Παΐσιος Ἁγιορείτης) καί νά μᾶς βοηθάη. Καί πράγματι καί τώρα μᾶς βοηθάει καί μᾶς κατευθύνει. Νά ἔχουμε ὅλοι τήν βοήθειά του καί τήν εὐχή του.

Αἰωνία του ἡ μνήμη.

Αἰωνία σου ἡ μνήμη σεβαστέ καί ἀγαπημένε μας Πατέρα.

Μαρία Μελετίου–Μακρῆ
Φιλόλογος

Ὁ Ἀρχιμ. π. Χαράλαμπος Δ. Βασιλόπουλος ἐξακολουθεῖ νὰ ἐξηγῆ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν

Διατίθενται εἰς τὰς ἐκδόσεις τοῦ «**Ὀρθοδόξου Τύπου**» τὰ κάτωθι ἔργα του:

Εἰς τὴν σειράν: «Ἡ Ἁγία Γραφὴ ἐξηγημένη»

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

* * *

Ἐπίσης εἰς σχῆμα ἐγκολπίου

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἀπάντησις εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Θεολογικῶν Σπουδῶν τῆς Ἱ. Μητρ. Δημητριάδος

Ο ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΚΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ, ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ

*Οἱ Πατέρες